

Παρηγία

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΠΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ • ΕΤΟΣ Β' • ΤΕΥΧΟΣ 8^ο • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

Περιοδικόν

ΠΑΡΗΣΙΑ

Τριμηνιαία Ἑκδοσις
Οικοδομῆς καὶ Ἑνημερώσεως

Ὀκτώβριος - Δεκέμβριος
ΕΤΟΣ Β' - ΤΕΥΧΟΣ 8ο

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
κ.κ. Παντελεήμων

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Τερά Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τηλ. 25310 22642
Fax: 25310 23439

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Τατρίδης
Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Ἀμπατζίδης
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΛΗΣ
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Σπυρίδων Κιοσσὲς

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ
Γιάννης Μενεσίδης

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ-ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Περιοδικόν Παρησία
Τερά Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τ.Θ. 306, Τ.Κ. 69100 Κομοτηνῆς

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Τυπογραφείον «Ἐπικοινωνία Α.Ε.»
Ἐναντι Πανεπιστημιουπόλεως
691 00 Κομοτηνῆς
Τηλ. 25310 81512, Fax: 25310 26027
E-mail: epikoinonia.ae@gmail.com

Περιεχόμενα

01.

«Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἐξ ὕψους
ὁ Σωτὴρ ἡμῶν...»

Ἰπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ.κ. Παντελεήμονος

03.

«Μικρὰ Ἀγιολατρευτικὰ
τοῦ Δεκεμβρίου»

Μανόλη Γ. Βαρβούνη, Καθηγητὴ
τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

05.

«Ἐυεργετισμὸς καὶ
ἐθνικοὶ εὐεργέτες»

Ἰφης Καραπούλη, Φιλολόγου-ἱστορικοῦ

10.

«Ὁ συμβολισμὸς τοῦ δικέφαλου ἀετοῦ»
Δημητρίου Μαυρίδη, Συγγραφέως

14.

«Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις»

Ἐπιμέλεια: Διακόνου Νεκταρίου Δημητροπούλου

Τέκνα ἐν Χριστῷ τεχθέντι ἀγαπητά,

Ἡ θεολογικὴ ὕμνολογία τῆς Ἐκκλησίας μας συνέλαβε, μεταξὺ ἄλλων, τὴν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἑγχρονο δηλαδὴ φανέρωση τοῦ προαιωνίου Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ ὡς μίαν «ἐξ ὕψους» ἐπίσκεψη.

«Ἐπίσκεψη» σημαίνει τὸ νὰ πάει κάποιος σὲ κάποιον καὶ νὰ παραμείνει μαζί του. Ὑπὸ αὐτὴν τὴν ἔννοια, διὰ τῶν Χριστουγέννων εἰσέρχεται ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς στὴν ἱστορία, στὴ ζωὴ κάθε ἀνθρώπου, ἐπιθυμῶντας νὰ παραμείνει μαζί του. Νὰ τοῦ προσφέρει ἄκτιστο φῶς, ὥστε νὰ διακρίνει τὸ κίβδηλο ἀπὸ τὸ ἀληθινὰ γνήσιο. Νὰ τοῦ προσφέρει προοπτικὴ ἀναστάσιμης χαρᾶς καὶ ζωῆς, γιὰ νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὴν θλίψη, τὴν φθορὰ καὶ τὸν αἰώνιο θάνατο. Νὰ τοῦ προσφερθεῖ ὡς Οὐράνιος Ἄρτος μέσα στὸ εὐχαριστιακὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νὰ μὴ λιμοκτονεῖ τρώγοντας ξυλοκέρατα καὶ «ἄρτον ὁδύνης».²

Αναπόδραστα, λοιπόν, τίθεται τὸ ἐρώτημα στὸν καθένα: «ποιά στάση ὑιο-

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2015

«Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς
ἐξ ὕψους
ὁ Σωτὴρ ἡμῶν...»¹

θετοῦμε στὴν ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ στὴ ζωὴ μας;» ἢ «πῶς ἀξιοποιοῦμε τὴν ἀγαπητικὴ Του διάθεση νὰ μᾶς προσφέρει ὅλα τὰ παραπάνω;».

Πολλοὶ κλείνουν τὰ αὐτιά καὶ τὴν καρδιά τους ἀναζητώντας χιμαιρικές ἐξασφαλίσεις στὰ εἰδῶλα τῆς οἰκονομίας, τοῦ ἄκρατου καταναλωτισμοῦ, τῆς παρακρήσεως τῶν πηγῶν τοῦ φυσικοῦ πλούτου καὶ τῆς κατακρήσεως τῆς δημιουργίας. Ζοῦν ἀκόμη Χριστούγεννα χωρὶς Χριστό.

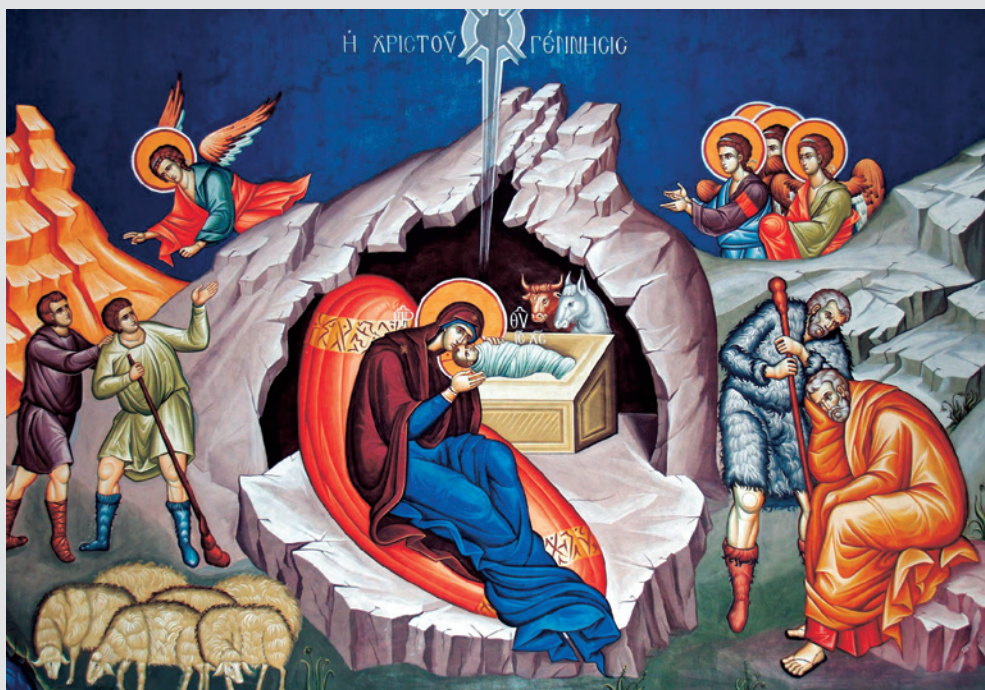
Κάποιοι ἄλλοι στὶς πρῶτες δυσκολίες αὐτῆς τῆς συμβίωσης, ἀπογοητευμένοι ἀναζητοῦν ἓνα βελούδινο διαζύγιο καὶ ἀνακρούουν πρῦμναν γιὰ τὴν γῆ τῶν ἀείποτε «λωτοφάγων».

Εὐτυχῶς γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος, ὑπάρχουν καὶ ἐκεῖνοι «οἱ ἐκλεκτοὶ» ποὺ

¹ Ἀπὸ τὸ ἐξαποστειλᾶριο τοῦ ὁρθρου τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων

² Ψαλμός 126, 2.

ένισχύουν διαρκῶς τὰ θεμέλια τῆς προσωπικῆς τους γέφυρας μὲ τὸν Θεὸ κτίζοντας γέφυρες ποὺ τοὺς ἐνώνουν μὲ τὸν «ἄλλο», τὸν «πλησίον», τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στὴν γῆ. Μὲ τὸν πεινασμένο, τὸν πρόσφυγα, τὸν ξενιτεμένο, τὸν ἄρρωστο, τὸν ἡθικὰ γυμνὸ καὶ τὸν περιθωριοποιημένο.

Αὐτοί, παρὰ τὴν σταυρική τους δοκιμασία, ζοῦν διαρκῶς Χριστούγεννα, Ἀνάσταση, Πεντηκοστή καὶ Μεταμόρφωση. Φιλοξενοῦν ἀδιάλειπτα τὸν «Μέγα Ἐπισκέπτη» στὴ φάτνη τῆς ψυχῆς των. Καταξιωμένοι ὡς οὐράνιοι ἄνθρωποι καὶ ἐπίγειοι ἄγγελοι εἶναι οἱ ἅγιοι κάθε ἐποχῆς τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,

Εὐχομαι ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς μου τὰ ἐφετινὰ Χριστούγεννα νὰ μᾶς προσφέρουν ἐκεῖνα τὰ ἀπαραίτητα πνευματικὰ ὑλικά γιὰ νὰ κτίσουμε μία γέφυρα ποὺ μονίμως θὰ μᾶς ἐνώνει διὰ τοῦ πλησίον μὲ τὸν ἐξ ὕψους κατελθόντα ἐπὶ γῆς Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Μία γέφυρα ποὺ ἐπιτέλους θὰ μᾶς ἀναβιβάσει κάποια στιγμή καὶ στὴν ἐπουράνια Βασιλεία Του.

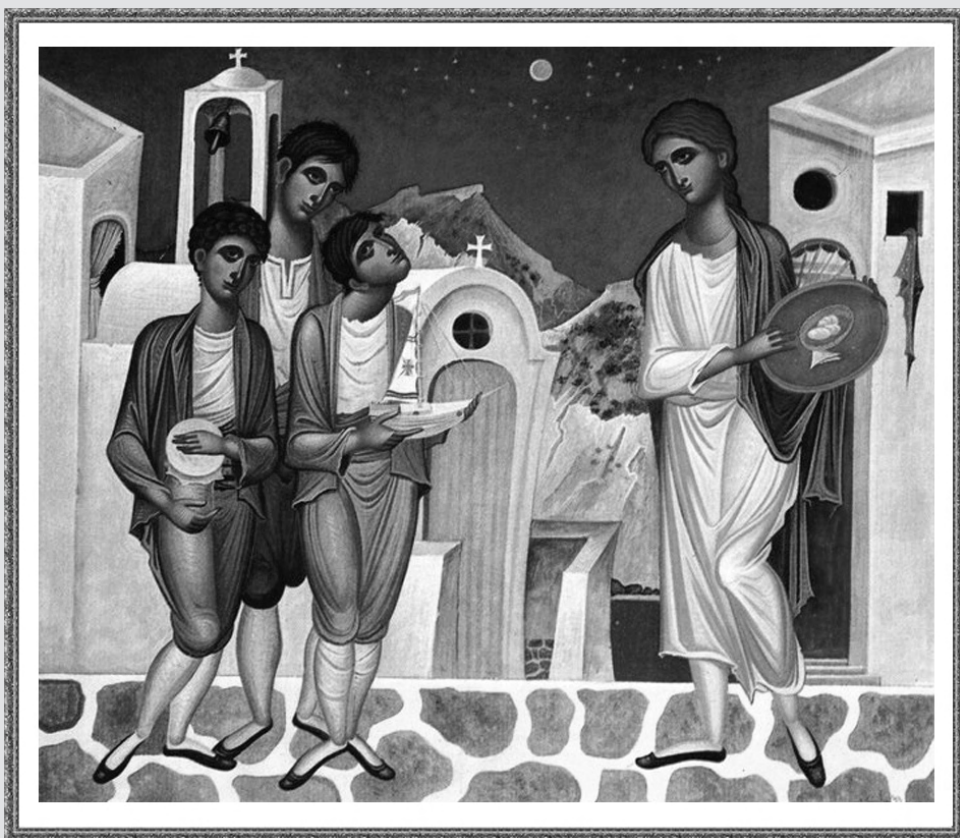
Εὐλογημένα Χριστούγεννα.

Καλλίκαρπο τὸ ἐπὶ θύραις Νέον Ἔτος 2016!

Διάπυρος πρὸς τὸν Νηπιάσαντα Κύριον Ἰησοῦν

Ὁ Μητροπολίτης
† ὁ Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Παντελεήμων

Μικρὰ Ἀγιολατρευτικὰ τοῦ Δεκεμβρίου

Μανόλη Γ. Βαρβούνη
Καθηγητῇ Λαογραφίας
Τμῆμα Ἱστορίας
καὶ Ἐθνολογίας ΔΠΘ

Ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων ἀρχίζει ἀπὸ τὴν 15 Νοεμβρίου καὶ διαρκεῖ ὡς τὴν παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων. Τὴν πρώτη ἑβδομάδα, καὶ μετὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Διονυσίου (17 Δεκεμβρίου) –κατ’ ἄλλους δὲ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος (12 Δεκεμβρίου)– ἡ νηστεία εἶναι αὐστηρή, ἐνῶ μετὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Εἰσο-

δίων τῆς Θεοτόκου (21 Νοεμβρίου) καὶ ὡς τὸ προαναφερθὲν χρονικὸ ὄριο ἐπιτρέπεται ἡ κατανάλωση ψαριοῦ, πλὴν Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς, καὶ ἰδίως κατὰ τὶς μέρες ἐορτῶν σπουδαίων ἀγίων. Ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων πάλι, ἡ τελευταία μέρα τῆς νηστείας, εἶναι νηστεία καὶ ἀπὸ λάδι, λόγῳ τῆς μεγάλης δεσποτικῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων, ἐκτὸς καὶ ἂν συμπέσει ἡμέρες Σάββατο ἢ Κυριακή, ὅποτε ἐπιτρέπεται ἡ κατανάλωση οἴνου καὶ ἐλαίου.

Πρόκειται γιὰ μία νηστεία αὐστηρὰ συνδεμένη καὶ μὲ τὴ διαφύλαξη τῆς αὔξεσης τοῦ ζωικοῦ κεφαλαίου, ἀφοῦ ἡ ἀπαγόρευση κατανάλωσης κρέατος ἐπέτρεπε στὰ νεογέννητα ζῶα τῶν κοπαδιῶν νὰ ἐπιβιώσουν καὶ νὰ μεγαλώσουν, φτάνοντας ὡς τὸ Πάσχα, μὲ τὴν ἐθιμικὰ καθιερωμένη σφαγὴ καὶ βρώση ἀμνοεριφίων. Ἡ παραμονὴ τῆς ἑναρξης τῆς νηστείας, ἡ ἐορτὴ τοῦ ἀγίου Φιλίππου (14 Νοεμβρίου) θεωρεῖται ἀποκριὰ γιὰ τὸν λαὸ μας, καθὼς λόγῳ τῆς ἐπερχόμενης νηστείας ὑπάρχει τότε ἐθιμικὰ καθιερωμένη κατανάλωση κρέατος σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ ἑλληνικὰ νοικοκυριά. Ἀπὸ λατρευτικὴ ἄποψη τελεῖται κατὰ τὴ Σαρακοστὴ αὐτὴ «σαρανταλείτουργο» ἢ «σαραντάρι» στοὺς ναοὺς, δηλαδὴ κάθε μέρα καὶ Θεία Λειτουργία, μὲ καθημερινὴ μνημόνευση τῶν ψυχῶν τῶν νεκρῶν κάθε οἰκογένειας, μετὰ ἀπὸ εἰδικὴ συμφωνία μὲ τὸν ἱερέα, σχετικὰ μὲ τὴν ἀμοιβή του ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν προσκόμιση τῶν εἰδῶν ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴ λειτουργία, ὅπως πρόσφορων, νάματος κλπ.

Μὲ τὸν ὅρο «Δωδεκαήμερο» ὀνομάζουμε τὴν περίοδο τῶν δώδεκα –στὴν πραγματικότητα δεκατριῶν– ἡμερῶν ἀπὸ τὰ Χριστουγέννα ὡς τὰ Φῶτα, τὴν ὁποία μὲ παρόμοιο τρόπο ὀρίζουν καὶ οἱ ἄλλοι χριστιανικοὶ λαοὶ τῆς Εὐρώπης. Κοινὴ τὴν περίοδο αὐτὴ εἶναι ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας γιὰ τὸν λαϊκὸ ἄνθρωπο, ὅπως ἐπίσης κοινὴ εἶναι καὶ ἡ δεισιδαιμονικὴ πίστη σὲ δαιμονικὰ ὄντα, τὰ ὁποία κατὰ τὴν λαϊκὴ παρά-

δοση κυκλοφοροῦν τότε στὸν κόσμον, γιὰ νὰ ἀποτραποῦν τελικὰ μέχρι τὴν ἐπόμενη χρονιά. Κοινὴ ἐπίσης εἶναι ἡ συνύπαρξη παλαιῶν παγανιστικῶν καὶ χριστιανικῶν ἐθίμων κατὰ τὶς ἐορτὲς τοῦ Δωδεκαημέρου, καθὼς οἱ χριστιανικὲς γιορτὲς τοποθετήθηκαν στὶς συγκεκριμένες ἡμερομηνίες γιὰ νὰ ἐπισκιάσουν παλαιότατες εἰδωλολατρικὲς προχριστιανικὲς ἐορτὲς, ποὺ βασίζονταν στὶς ἡλιακὲς τροπές, τὸ χειμερινὸ ἡλιοστάσιο καὶ τὴν ἀπαρχὴ τῆς αὔξεσης τῆς μέρας, ποὺ συμβαίνει στὸ διάστημα αὐτό.

Τὶς σημαντικὲς καὶ σημαδιακὲς μέρες τῶν ἐορτῶν τοῦ Δωδεκαημέρου ὁ λαϊκὸς ἄνθρωπος φρόντισε νὰ τὶς περιβάλει μὲ σειρὰ διαβατηρίων καὶ θρησκευτικῶν ἐθίμων, μέσω τῶν ὁποίων προσπάθησε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εὐτυχία καὶ τὴν μακρομéréυσή του. Μὲ μία σειρὰ ἐθίμων καὶ τελετουργιῶν ὁ λαϊκὸς ἄνθρωπος προσπαθεῖ νὰ ξορκίσῃ τὸν ἀπερχόμενο χειμῶνα καὶ νὰ καλωσορίσῃ τὴν ἐπερχόμενη, εὐοίωνη καὶ ἀναβλαστικὴ ἄνοιξη, ποὺ ὀριοθετεῖ τὴν ἀνθισσης καὶ προμηνύει τὴν καρποφορία τοῦ καλοκαιριοῦ. Μὲ τὰ ποικίλα αὐτὰ ἔθιμα κατὰ κανόνα ἐπιδιώκεται νὰ θωρακιστεῖ τελετουργικὰ, ἀλλὰ καὶ νὰ γίνῃ αἰσθητὴ ἡ μετάβαση ἀπὸ τὸν χειμῶνα στὴν ἄνοιξη, ἀπὸ τὸ σκοτάδι στὸ φῶς καὶ ἀπὸ τὴ νέκρωση στὴν ἀναγέννηση τῆς φύσης. Ἐπίσης, νὰ ἐξασφαλιστεῖ εὐετηρικὴ εὐτυχία γιὰ τὴ χρονιά ποὺ ἔρχεται καὶ νὰ τονωθεῖ τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα καὶ ἡ οἰκογενειακὴ συνοχὴ μὲ τὶς ἐκκλησιαστικὲς καὶ οἰκιακὲς λατρευτικὲς τελετουργίες τῶν τριῶν μεγάλων ἐορταστικῶν σταθμῶν τῆς περιόδου (Χριστουγέννων – Πρωτοχρονιάς – Θεοφανείων).

Ὁ μῆνας Δεκέμβριος, δέκατος κατὰ τὸ ρωμαϊκὸ ἡμερολόγιο μῆνας τοῦ χρόνου, πέρα ἀπὸ τὶς ἐορτὲς τοῦ Δωδεκαημέρου, τῶν Χριστουγέννων, τῆς Πρωτοχρονιάς καὶ τῶν Φώτων, περιλαμβάνει καὶ ἄλλες μικρότερες μέν, ἀλλὰ σπουδαιότατες γιὰ τὴν ἐθιμικὴ ζωὴ μας ἐορτὲς. «Νικολοβάρβαρα» χαρα-

κτηρίζει ὁ λαὸς μας τὸ διάστημα ἀπὸ 4 ἕως 6 Δεκεμβρίου, ὅποτε καὶ οἱ ἑορτὲς τῆς ἁγίας Βαρβάρας, τῆς προστάτιδος τῶν παιδιῶν ἀπὸ λοιμώδεις νόσους, τοῦ ἁγίου Σάββα καὶ τοῦ ἁγίου Νικολάου, τοῦ προστάτη τῶν ναυτικῶν.

Πέρα ἀπὸ τὶς πολλὲς ὀνομαστικὲς ἑορτὲς πολλὰ εἶναι τὰ πανηγύρια ποὺ τελοῦνται. Ὁ λαὸς πιστεύει ὅτι κατὰ τὶς ἡμέρες αὐτὲς αὐξάνεται ὑπερβολικὰ τὸ κρύο, ἡ τελευταία καμπὴ τοῦ κρύου χειμῶνα πρὶν τὸ ἐπερχόμενο χειμερινὸ ἡλιοστάσιο, ποὺ ὀριοθετεῖ τὴν ἑναρξιν τοῦ μεγαλώματος τῆς μέρας, ἄρα καὶ τὴ σταδιακὴ ἐπέλευση τῆς καρποφόρας ἀνοιξης. Εἰδικὰ δὲ ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Νικολάου, μὲ τὶς πολλὲς ἁγιο-λογικὲς παραδόσεις ποὺ τὴ συνοδεύουν κατὰ τόπους, ἀποτελεῖ καὶ μετεωρολογικὸ καὶ κλιματολογικὸ ὀρόσημο γιὰ τὴν ἀγροτικὴ καὶ ναυτικὴ ζωὴ τοῦ λαοῦ μας.

Ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας Ἄννας (9 Δεκεμβρίου) ἀποτελεῖ εὐκαιρία γιὰ οἰκογενειακὲς συγκεντρώσεις, ἐνῶ ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνα (12 Δεκεμβρίου), προστάτη τῶν χρυσοχόων, τῶν ἀγγειοπλαστῶν καὶ τῶν ὑποδηματοποιῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ναυτικῶν τοῦ Ἰονίου καὶ τῆς Ἀδριατικῆς, λόγῳ τῆς ἐναπόθεσης τοῦ ἄφθαρτου λειψάνου του στὴν Κέρκυρα, δίνει ἀφορμὴ καὶ γιὰ ἱαματικὲς παρεμβάσεις ὅσων πάσχουν ἀπὸ ἀσθένειες τῆς ἀκοῆς. Στὶς 13 Δεκεμβρίου ἑορτάζει ἡ ἁγία Λουκία, προστάτις τῶν ματιῶν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἅγιος Εὐστράτιος, μὲ πολλὲς ὀνομαστικὲς ἑορτὲς. Τὸν ἅγιο Ἐλευθέριο (15 Δεκεμβρίου), λόγῳ τῆς παρετυμολογικῆς ἐρμηνείας τοῦ ὀνόματός του, τιμοῦν ἰδιαίτερα οἱ ἔγκυες γυναῖκες, ποὺ περιμένουν μὲ τὴ γέννα νὰ «λεφτερωθοῦν».

Τὸν ἅγιο Μόδεστο (16 Δεκεμβρίου) τιμοῦν ὡς προστάτη τῶν ζώων τους οἱ κτηνοτρόφοι, ραντίζοντας μὲ τὸν ἁγιασμὸ τῆς ἑορτῆς του τὴ γῆ καὶ ταΐζοντας μὲ τὰ ἑορταστικὰ κόλλυβά του τὰ ζῶα, ὥστε νὰ στερεωθοῦν καὶ νὰ εὐδοκιμήσουν. Γεωργοὶ καὶ κτηνοτρόφοι, ποὺ τὸν θεωροῦν συνάδελφό τους –παρὰ τὸ ὅτι στὴν πραγματικότητα ἦταν ἐπίσκοπος καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων– τηροῦν αὐστηρὴ ἀργία κατὰ τὴν ἑορτὴ του. Τὸν θαυματοουργὸ ἅγιο Διονύσιο τῆς Ζακύνθου (17 Δεκεμβρίου) τιμοῦν ἰδιαίτερος οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ αὐτοῦ, ὅπου βρίσκεται τὸ ἄφθαρτο σκῆνωμά του, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν Ἑπτανήσων.

Ὁ ἐπίσκοπος Σινώπης ἅγιος Φωκᾶς θεωρεῖται προστάτης τῶν ναυτικῶν, μὲ τιμὴ ἰδιαίτερος διαδομένη στὸ Αἶγαῖο, καὶ πολλὰ ξωκλήσια καὶ ναωνυμικὰ ἢ ἀγίωνυμικὰ τοπωνύμια σὲ πολλὰ νησιά. Τὸν τιμοῦν ἐπίσης οἱ Ρῶσοι ὡς προστάτη τῶν ναυτικῶν καὶ οἱ Λατίνοι ὡς προστάτη τῶν κηπουρῶν. Ἀναφέρεται συχνὰ σὲ ἐπωδὲς ὡς διώκτης τῶν ἐρπετῶν, μᾶλλον ὁ κηπουρὸς ἀπὸ τοὺς δύο ὁμώνυμους ἁγίους, ἐνῶ συχνὴ ἦταν στὸ Βυζάντιο ἡ ὀνοματοθεσία ἀπὸ τὸ ὄνομά του.

Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος, μάρτυρας ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, ἑορτάζεται συστηματικὰ ἀπὸ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς τὴν 1η Φεβρουαρίου. Στὸ ὀρθόδοξο ἑορτολόγιο ἡ μνήμη του ἑορτάζεται στὶς 20 Δεκεμβρίου. Ἀπὸ τὴν παρετυμολογικὴ ἐρμηνεία τοῦ ὀνόματός του ὡς «ἅγιος Ἀγνάντιος» –ἀπὸ τὸ ἀγναντεύω– ἡ ἑορτὴ του ἐκλαμβάνεται ὡς ὀρόσημο τόσο γιὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ μεγαλώματος τῆς μέρας ἔναντι τῆς νύχτας, ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἐπερ-

χόμενι έορτή τών Χριστουγέννων. Στην Καστοριά συνήθιζαν παλαιότερα τήν ημέρα τής μνήμης του νά κρεμοῦν ανθρώπινα όμοιώματα, κατασκευασμένα μέ τελετουργικό τρόπο, στίς πόρτες τών συνανθρώπων τους πού ήθελαν νά βλάψουν, σέ μία άσκησι επιβλαβοῦς μαγείας.

Τήν άγία Άναστασία τήν Φαρμακώτρια (22 Δεκεμβρίου) τιμοῦν ώς θεραπεύτρια καί ίαματική, στά μικρασιατικά μάλιστα πανηγύρια της πήγαιναν νά προσευχηθοῦν καί πολλοί μουσουλμάνοι, πού ζητοῦσαν τήν θαυματουργική επέμβασή της. Στίς 23 Δεκεμβρίου έορτάζουν οί άγιοι Δέκα τής Κρήτης, οί όποιοι τιμῶνται καί στά Έπτάνησα, λόγω τής κρητικῆς παρουσίας εκεί. Ή έορτή τής άγίας Εὐγενίας (24 Δεκεμβρίου), νησιώτικη λόγω τής παραμονῆς τής Δεσποτικῆς Έορτῆς τών Χριστουγέννων, δίνει εύκαιρία γιά οίκογενειακές έόρτιες συνάξεις. Άλλά καί μετά τά Χριστούγεννα ή έορτή τοῦ άγίου Στεφάνου (27 Δεκεμβρίου), προστάτη τών νιόπαντρων ζευγαριῶν

πού πρόσφατα «στεφανώθηκαν», τιμᾶται μέ προσκόμιση ἀπό αὐτοῦς στεφάνων καί στεφανιῶν στοῦς έορτάζοντες ναοῦς καί τίς πανηγυρίζουσες μονές.

Γενικά, ό Δεκέμβριος εἶναι μήνας έορταστικός, λόγω καί τοῦ ὅτι οἱ γεωργικές, κτηνοτροφικές καί ναυτικές έργασίες εἶχαν κατά κανόνα διακοπεῖ ἀπό τίς αντίξοες καιρικῆς συνθῆκες, καί οἱ λαϊκοί ἄνθρωποι φρόντιζαν νά περνοῦν βίο έορταστικό, ἀνανεωτικό τών οίκογενειακῶν καί τών κοινοτικῶν δεσμῶν, καί παρηγορητικό γιά τήν ἐπερχόμενη σκληρῇ έργασιακῇ πραγματικότητας τῆς ἀνοιξης καί τοῦ καλοκαιριοῦ. Μὲ τίς κυριότερες γεωργικές ἀσχολίες, ὅπως ή σπορά καί ή ἐλαιοσυγκομιδή, νά ἔχουν τελειώσει, οἱ ἄνθρωποι έόρταζαν τοῦς ἁγίους τους, ἀναθέτοντάς τους τήν προστασία τών κυριότερων βιολογικῶν καί κοινωνικῶν δραστηριοτήτων τους, καί προετοιμάζονταν γιά τὸ Δωδεκαήμερο, γεγονός πού δίνει στὸν Δεκέμβριο ἐντελῶς ἰδιαίτερη θέση μέσα στὸν παραδοσιακὸ ἐτήσιο έορτολογικὸ κύκλο τοῦ λαοῦ μας.

Βιβλιογραφία: Δ. Σ. Λουκάτος, *Συμπληρωματικά τοῦ χειμῶνα καί τῆς ἀνοιξης*, Ἀθήνα 1985. Ἡλ. Τσιτσέλης, *Κεφαλληνιακά Σύμμεικτα* 1, Ἀθήναι 1904, σ. 558-560. Στ. Δ. Ἡμελλος, «Δημῶδεις παραδόσεις ἐκ Νάξου», *Έπετηρίς Λαογραφικοῦ Ἀρχείου* 11-12 (1958-1959), σ. 216-220. Γ. Α. Μέγας, *Έλληνικά έορταί καί ἔθιμα λαϊκῆς λατρείας*, Ἀθήνα 1957, σ. 33-40. Μ. Γ. Βαρβούνης, *Λαϊκή λατρεία καί θρησκευτική συμπεριφορά τών κατοίκων τῆς Σάμου*, Ἀθήνα 1992. Μ. Γ. Βαρβούνης, *Λαϊκές θρησκευτικές τελεουργίες στήν Ἀνατολική καί τή Βόρεια Θράκη*, Ἀθήνα 2010. Γ. Ν. Αἰκατερινίδης, *Νεοελληνικές αἵματηρές θυσίες. Λειτουργία-μορφολογία-τυπολογία*, Ἀθήνα 1979. Εὐφρ. Καρποδίνη-Δημητριάδη, *Ἡ θρησκευτική συμπεριφορά τών κατοίκων τῆς Κέας*, Συμβολή στή μελέτη τοῦ κυκλαδικοῦ χώρου, Ἀθήνα 1988. Ἀθ. Φωτόπουλος, *Ιστορικά καί λαογραφικά τῆς ἀνατολικῆς περιοχῆς Αἰγιαλείας*

Καλαβρύτων 2, Ἀθήνα 1982, σ. 20 κ.έξ. Παν. Νικήτας, *Τὸ λεσβιακὸ μνηολόγιο*, Μυτιλήνη 1953, σ. 151. Ἀλ. Φλωράκης, *Καραβάκια τάματα καί θαλασσινὴ ἀφιερωτικὴ πρακτικὴ στὸ Αἶγαῖο*, Ἀθήνα 1982. Κ. Λαζαρίδης, «Στοιχεῖα ἀπὸ τὸ Κεντρικὸ Ζαγόρι», *Λαογραφία* 28 (1972), σ. 373-375. Mar. Paraskevoπούλου, *Recherches sur les fêtes religieuses populaires de Chypre*, Nicosie 1978, σ. 115-116. Τ. Domotor, *Hungarian Folk Beliefs*, Budapest 1982, σ. 113-115. Ν. Γ. Κυριαζής, «Δημῶδης ἱατρικῆ», *Κυπριακά Χρονικά* 4 (1926), σ. 17-18. Χρ. Τραγέλλης, *Τὰ λαογραφικά τῆς Καλλονῆς*, Μυτιλήνη 1982. Μιχ. Σκανδαλίδης, *Τὸ τοπωνυμικὸ τῆς Χάλκης Δωδεκανήσου*, Ρόδος 1982, σ. 35. Στ. Δ. Ἡμελλος, «Ὁ ἅγιος Μόδεστος ἐν Νάξῳ», *Έπετηρίς Έταιρείας Κυκλαδικῶν Μελετῶν* 4 (1964), σ. 377-379. Τίτος Συλλιγαράκης, *Μητροπολίτης Ρεθύμνης, Κρήτης ἅγιοι, Ρέθυμνον* 1983, σ. 205-210.

Εὐεργετισμὸς καὶ ἐθνικοὶ εὐεργέτες

Εὐεργεσία σημαίνει εὐποιία, προσφορά ἀλληλεγγύης στὸν συνάνθρωπο, ἔμπρακτη συνεισφορά ἐνὸς προσώπου στὸ κοινὸ καλὸ. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ φανταστεῖ τὴν πρωτεύουσα χωρὶς τὸ Ζάππειο Μέγαρο, τὸ Εὐγενίδειο Ἰδρυμα, τὸ Σισμανόγλειο Νοσοκομεῖο, τὸ Μουσεῖο Μπενάκη, τὸ Ἀρσάκειο, τὴ Ριζάρειο, τὴ Σιβιτανίδειο Σχολὴ ἢ τὴ Βαρβάκειο Ἀγορά. Κανένας Ἑλληνας δὲ θὰ μπορούσε νὰ φανταστεῖ τὴν ἔκβαση τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων γιὰ τὴν πατρίδα μας χωρὶς τὸ Θωρηκτὸ «Ἀβέρωφ». Κανένας ἀπόφοιτος τοῦ «Παπάφειου» δὲ θὰ μπορούσε νὰ φανταστεῖ τὴν πορεία τῆς ζωῆς του χωρὶς τὴν ὑπαρξη τοῦ Ἰδρύματος ποὺ τὸν στέγασε, περιέθαλψε καὶ μόρφωσε στὴν ὀρφάνια του.

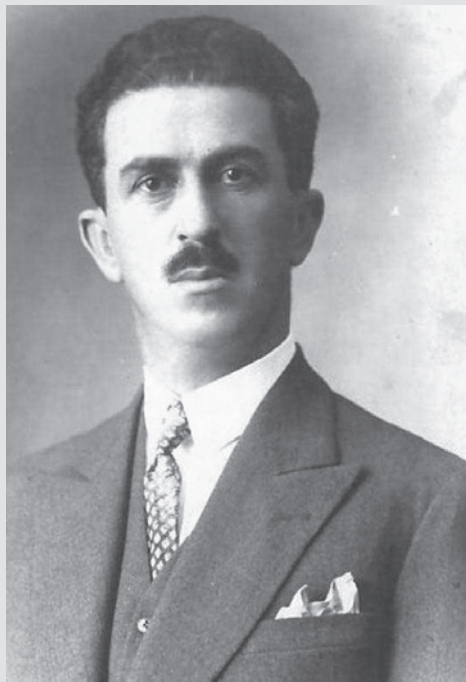
Ἑφης Καραπούλη
Φιλολόγου-ἱστορικοῦ

Ἡ εὐεργεσία εἶναι μέρος τῆς συλλογικῆς ταυτότητας τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀπὸ τὴ σφαῖρα τοῦ μύθου καὶ τὴν ἀρχαιότητα ὥς τὰ τέλη τοῦ 20^{ου} αἰῶνα ἡ εὐεργεσία μὲ τὴ μορφὴ τῆς κοινωνικῆς προσφορᾶς, τῆς φιλανθρωπίας, τῆς χορηγίας ἢ τοῦ χριστιανικοῦ καθήκοντος πρὸς τὸν συνάνθρωπο ἐνυπάρχει στὴ ζωὴ τῆς πόλης-κράτους, τῆς ἑλληνικῆς κοινότητας, τῆς παροικίας.

Κατὰ τὸν μύθο, ὁ Προμηθεὺς κλέβει ἀπὸ τοὺς θεοὺς τὴ φωτιά, γιὰ νὰ προσφέρει τὴν εὐεργετικὴ τῆς δύναμη στοὺς ἀδύναμους ἀπὸ τὴ φύση τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ προσφέρει στὴ λεπτόγεω πόλη τὴν ἐλιά καὶ αὐτομάτως γίνεται ἀποδεκτὴ ὡς πολιοῦχος τῆς ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους. Ὁ Ἱπποκράτης περιθάλπει δωρεὰν τὸν πᾶσχοντα, μὴ δυνάμενο οἰκονομικά, ἀσθενῆ.

Ὁ Χριστιανισμὸς προσέδωσε στὸ πε-
ριεχόμενο αὐτὸ τὴν πνευματικότητα. Δὲν εἶναι πιά ὁ κοινωνικὰ συνειδητὸς πολίτης ὁ εὐεργετῶν, ἀλλὰ ὁ πιστὸς χριστιανὸς ποὺ συντρέχει τὸν συνάνθρωπο ἀδελφὸ του. Στὰ χρόνια τῆς ὀθωμανικῆς κυριαρχίας ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀνέλαβε τὸν ρόλο τοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτη. Οἱ Μητροπολίτες ἔγιναν ἄρωγοὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ χριστιανικοῦ ποιμνίου τοὺς καὶ πολλοὶ ἔγιναν μάλιστα μάρτυρες.

Στὰ νεότερα χρόνια ἡ ἔννοια συμπε-
ριέλαβε καὶ τὴ φιλοπατρία. Ὁ παροικιακὸς Ἑλληνισμὸς συνέβαλε στὴ διάδοση τῆς Παιδείας στοὺς γενέθλιους τόπους, στὴ μετα-
κένωση τῶν ιδεῶν τοῦ Διαφωτισμοῦ, στὴ συσπείρωση καὶ πρόοδο τοῦ Ἑλληνισμοῦ, στὴν ἐνίσχυση τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀγώνα τῆς Ἀποκατάστασης μὲ τὴ διάθεση ὁλόκληρων πε-
ριουσιῶν. Οἱ ἰδρυτὲς τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας, ἡ Μπουμπουλίνα, ἡ Μαντῶ Μαυρογένους, οἱ Βιζβύζηδες ἀναγνωρίστηκαν ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες τοὺς γιὰ τὴν προσφορὰ τους, ἀλλὰ δυστυχῶς ὄχι ἀπὸ τὸ ἐπίσημο κράτος. Ἀπὸ τὴ σύσταση τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ ἐξῆς οἱ δωρητές, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάλυψη

Λύσανδρος Σκουτέρης

τῶν βασικῶν ἀναγκῶν τῶν συμπατριωτῶν τοὺς στὴν ὑγεία, τὴν παιδεία, τὸν πολιτισμὸ καὶ τὴ στήριξη τῆς Ἐκκλησίας, ἀνέλαβαν τὴ χρηματοδότηση τῶν ὑποδομῶν τοῦ νεοπαγοῦς κράτους. Ὁ 19^{ος} αἰώνας, καὶ μάλιστα στὶς τελευταῖες δεκαετίες του, στάθηκε χρονικὰ τὸ ἀποκορύφωμα τοῦ «εὐεργετισμοῦ». Οἱ παροικίες τῶν Ἑλλήνων τῆς Διασπορᾶς ἔγιναν σταδιακὰ βασικοὶ πόλοι εὐεργεσίας πρὸς τὴ μητροπολιτικὴ Πατρίδα καὶ ἀνέδειξαν μεγάλους εὐεργέτες. Ὁ 20^{ος} αἰώνας ἔκλεισε μὲ τοὺς τελευταίους μεγάλους κοσμοπολίτες σὰν τὸν Ὠνάση, τὸν Νιάρχο, τοὺς Γουλανδρῆδες, τὸν Ἀγγελόπουλο.

Ἡ προσφορὰ ὅλων αὐτῶν τῶν μεγάλων Ἑλλήνων ἀποτελεῖ γιὰ τὸ ἔθνος ἱστορικὴ παρακαταθήκη καὶ μεγάλο ἠθικὸ κεφάλαιο καὶ γιὰ αὐτὸ δικαι-
οῦνται μαζί μὲ τοὺς πολεμικοὺς ἥρω-

ες και τους πνευματικούς ανθρώπους τιμής και συλλογικής αναγνώρισης. Αποτελεί όμως και δική μας ήθικη υποχρέωση να τους γνωρίζουμε, να τους μνημονεύουμε και να μην περιοριζόμαστε στην απλή ονοματοδοσία δρόμων ή δημόσιων χώρων προς τιμήν τους, που ξεθωιάζει με την επερχόμενη λήθη την τιμή.

Η αξία της προσφοράς τους δεν αποτιμάται μόνο στην υλική και οικονομική της διάσταση. Η υπεραξία της ευεργεσίας συνίσταται στην παροχή κοινωνικών προτύπων και αξιών στον λαό και στο έθνος, που λειτουργούν παιδαγωγικά, καλαισθητικά. Κυρίως για την ανταπόκρισή τους στο κοινό καλό. Συγχρόνως όμως, αν αναλογιστούμε ότι τα κληροδοτήματά τους αποτελούν μέχρι τις μέρες μας έμβληματικά κτίρια, συνειδητοποιούμε ότι συνεχίζουν την αρχιτεκτονική παράδοση και τον ρόλο του αρχαίου Μεγάρου. Και μόνο η παρουσία των οικοδομημάτων αυτών στον πολεοδομικό ιστό

κάθε πόλης και κάθε χωριού αποτελεί συγχρόνως και καλαισθητικό σημείο αναφοράς με τεράστια πολιτιστική αξία. Κι ακόμη, η προβολή της προσωπικότητας και του ήθους των συμπολιτών τέτοιου διαμετρήματος έμφυσα στα μέλη της Κοινότητας το αίσθημα της υπερφάνειας και ενισχύει την κοινωνική συνοχή.

Νέστορας Τσανακλής

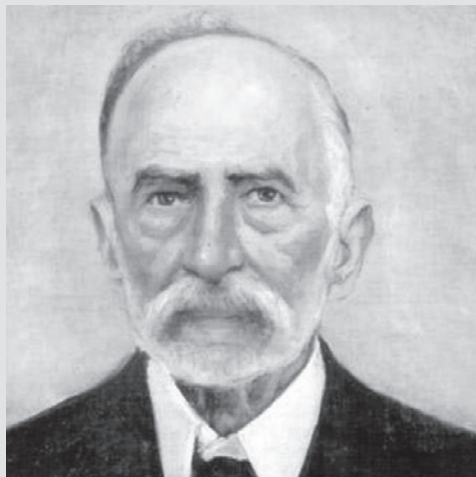
Όπως λέει ο μεγάλος Άλεξανδρινός ποιητής: «Όταν θέλουν οι Έλληνες να καυχηθούν, τέτοιους βγάζει το Έθνος μας, θα λένε».

Η ιδιαίτερη πατρίδα μας κάθε άλλο παρά στερείται μεγάλων ευεργετών. Στη δεκαετία 1840-1850 εγκαταστάθηκαν στο σαντζάκι της Γκιουμουλτζίνας και ενίσχυσαν πληθυσμιακά το ελληνικό στοιχείο. Ήπειρώτες έμποροι και περίφημοι σε όλα τα Βαλκάνια χτίστες. Οί Ήπειρώτες χαρακτηρίζονταν ανέκαθεν για την κοινωνική και πατριωτική τους προσφορά, την οποία έδειξαν και στη νέα τους πατρίδα, την τότε Γκιουμουλτζίνα. Παλαιοί Κομοτηναίοι των οποίων τα όνόματα δόθηκαν σε δρόμους και πλατείες της πόλης μας, όπως ο Μιχαήλ Σουζος, ο Χατζηκωσταντής Ζωίδης, ο Λύσανδρος Σκουτέρης, ο Ζησιάδης, ο Μαλιόπουλος, ο Μουζιόπουλος, ο Λάλας και άλλοι έλκουν την καταγωγή τους από την Ήπειρο. Ενδιαφέρθηκαν για την οργάνωση της εκπαίδευσης και τη λειτουργία εκπαιδευτηρίων, όπως ο Ζωίδης, που δώρισε το σχολικό κτίριο που λειτουργούσε μέχρι πρόσφατα, όπως το 2^ο Νηπιαγωγείο στην αυλή του Ναού του Αγίου Γεωργίου Κομοτηνής. Κατέλαβαν αξιώματα και θέσεις Δημογεροντίας στην Κοινότητα και με το κύρος και την οικονομική επιφάνεια που διέθεταν ενίσχυσαν με δωρεές τους ναούς του καζά, έγιναν οί ίδιοι μέλη σχολικών επιτροπών ή μέλη του Έμπορικού, Τεχνικού και Αγροτικού Έπιμελητηρίου, όπως ο Σκουτέρης ή ο Λάλας, που ήταν μέλος της τοπικής Όθωμανικής Τράπεζας. Από το 1880 και μετά και εξαιτίας των όθωμανικών μεταρρυθμίσεων ευνοήθηκε το καπνεμπόριο στην περιοχή μας και σε αυτό επιδόθηκαν και πλούτισαν Κομοτηναίοι, όπως ο Δημήτριος Σίντος και ο Νέστωρ Τσανακλής, που αναδείχθηκαν σε μεγάλους δωρητές.

Ο Νέστορας Τσανακλής, γεννημένος το 1841 από μικρασιατική οικογένεια προσφύγων σ' ένα σπίτι απέναντι από τον Άν-Γιώργη, 15χρονος έφυγε από τη γενέτειρά του λα-

Θρεπιβάτης για τὸ Κάιρο, ὅπου ἀσχολήθηκε μὲ τὸ ἐμπόριο καπνοῦ καὶ ἔχτισε τεράστιες ἐπιχειρήσεις στὴν Αἴγυπτο, στὶς ὁποῖες προσελάμβανε πολλοὺς συμπατριῶτες του, στὴ Γερμανία, στὴν Ἰνδία, στὶς ΗΠΑ. Πιστεύοντας ὅτι μὲ ἐπιμελημένη παιδεία καὶ πνευματικὴ καλλιέργεια θὰ μπορούσε νὰ διατηρηθεῖ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἡ χριστιανικὴ πίστις καὶ ἡ ἐθνικὴ συνείδησις στὴν ἰδιαίτερη πατρίδα του, ἀγόρασε στὰ 1905 τὸ οἰκόπεδο τοῦ Δημοτικοῦ Κήπου, τοῦ τότε Μιλλιὲτ Μπαχτσέ, γιὰ νὰ ἀνεγείρει ἐκεῖ ἰδίους ἀναλώμασι τὴν 7τάξια «Ἀστικὴ Σχολὴ Ἀρρένων», τὴ γνωστὴ σὲ ὅλους μας «Τσανάκλειο Σχολή», τὸ κόστος τῆς ὁποίας ἀνῆλθε τότε στὶς 10.000 χρυσὲς λίρες, καὶ χρηματοδότησε τὴ λειτουργία της μὲ 200 χρυσὲς λίρες ἑτησίως. Τὸ ἔργο ἀποπερατώθηκε τὸ 1907 καὶ ἀπὸ τὰ 1909 λειτουργοῦσε ὡς σχολὴ καὶ οἰκοτροφεῖο ἀρρένων ὥς τοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους. Στὴ συνέχεια στεγάσθηκαν στὸ κτίριό της τὸ Ὅρφανοτροφεῖο Παίδων (1919), ἡ Γενικὴ Διοίκηση Θράκης (1922-1945), ἡ Νομαρχία Ροδόπης (1945-1972) καὶ ἡ Πρυτανεία τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (μέχρι τὸ 2000).

Ὁ Κωνσταντῖνος Σισμάνογλου, γεννημένος τὸ 1857 στὴν Κωνσταντινούπολη, ἦταν γιὸς τοῦ τραπεζίτη καὶ βιομήχανου Ἰωάννη Σισμάνογλου ἀπὸ τὴν Ἄγκυρα. Μετὰ τὶς σπουδὲς του στὸ Ἑλληνικὸ Λύκειο τῆς Πόλης ἀνέλαβε μαζὶ μὲ τὸν μεγαλύτερο ἀδελφὸ του Ἀναστάσιο τὶς τραπεζικτὲς ἐπιχειρήσεις τοῦ πατέρα του. Ἐκτοτε μαζὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ συμπορεύθηκαν στὴν ἐπιχειρηματικὴ καὶ φιλανθρωπικὴ δράση. Μετὰ τὸν ἀτυχὲ Πόλεμο τοῦ 1897 μετέφεραν τὴν ἔδρα τῶν ἐπιχειρήσεών τους στὸ Παρίσι, ὅπου βοηθοῦσαν Ἕλληνες καὶ κυρίως φοιτητές. Μὲ τὴν ἔναρξη τῆς Μικρασιατικῆς Ἐκστρατείας ἐγκαταστάθηκαν στὴν Ἀθήνα, ὅπου καὶ παρέμειναν ὥς τὸ 1922. Μετὰ τὴν Καταστροφὴ ἄρχισαν νὰ διαθέτουν μεγάλα χρηματικὰ ποσὰ γιὰ τὴ στέγαση καὶ τὴν περίθαλψη τῶν προσφύγων. Δώρισαν ἓνα

Κωνσταντῖνος Σισμάνογλου

μεγάλο κτῆμα τους στὴν Καβάλα σὲ 300 οἰκογένειες προσφύγων καὶ κατέβαλαν συγχρόνως τὰ ἔξοδα γιὰ τὴν ἐγκατάστασή τους. Τὸ 1924 ἀνέλαβαν νὰ χτίσουν στὴν Ἀθήνα Σανατόριο εὐρωπαϊκῶν προδιαγραφῶν γιὰ τὴν περίθαλψη τῶν πασχόντων ἀπὸ φυματίωση καὶ τὴν καταπολέμηση τῆς νόσου, ποὺ εἶχε στὸ μεταξύ δοκιμάσει τὴν οἰκογένειά τους. Τὸ 1936, δύο χρόνια μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἀναστάσιου, ὁ Κωνσταντῖνος θεμελίωσε τὸ «Φυματιολογικὸ Ἰνστιτοῦτο Ἰωάννου Α. Σισμάνογλου καὶ τοῦ Οἴκου αὐτοῦ» στὰ Μελίσσια Ἀττικῆς, τὸ σημερινὸ Γενικὸ «Σισμάνόγλειο» Νοσοκομεῖο Ἀττικῆς, καὶ τὴν ἴδια χρονιά μετὰ ἀπὸ ἔκκληση τῆς Μητρόπολης Μαρωνας καὶ Κομοτηνῆς δώρισε στὴν πόλη μας τὸ ὁμώνυμο Νοσοκομεῖο, ποὺ λειτουργεῖ μέχρι σήμερα.

Ὁ νεότερος ὢλων, ὁ συμβολαιογράφος Νικόλαος Παπανικολάου, ἦταν γνωστὸς στὴν τοπικὴ κοινωνία γιὰ τὴ φιλομάθεια, τὸ ἐρευνητικὸ πνεῦμα, τὶς συλλογὲς βιβλίων καὶ συγγραμμάτων ποὺ χρονολογοῦνται ἀπὸ τὸν 17^ο αἰῶνα. Ἔργο ζωῆς του ἔθεσε τὴ δημιουργία ἐνὸς Πνευματικοῦ Ἰδρύματος,

τὸ ὁποῖο χρηματοδότησε καὶ ἐπέβλεψε ὁ ἴδιος μέχρι τὸ τέλος του.

Εἶναι πολλές οἱ σημαίνουσες προσωπικότητες στὴν ἱστορία τῆς πόλης μας ἀλλὰ καὶ τῆς Μαρωνείας, ποὺ ἀποτελέσσε ἀρχικὰ τὴν ἔδρα τῆς Μητροπόλεως καὶ τὸ ὄρμητήριο τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνα στὴν περιοχή μας στὶς ἀρχὲς τοῦ 20^{ου} αἰῶνα. Ὅλοι τους τὴν εὐεργέτησαν ποικιλοτρόπως, γιατί στὴν περιοχή μας τὸ κοινωνικὸ ἐπεῖγον ἦταν πολυδιάστατο καὶ περισσότερο ἀπὸ ἄλλοῦ ἐπιτακτικὸ. Μνημονεύουμε ἐνδεικτικὰ τὰ ὀνόματα τοῦ Μητροπολίτη Μαρωνείας Ἀνθίμου, τοῦ Ἀρχιμανδρίτη Μιχαὴλ Κωνσταντινίδη, μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς, τοῦ Χρυσάνθου Φιλιππίδη, Μητροπολίτη Τραπεζοῦντος καὶ μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τοῦ Ἀναστάσιου Μπακάλμπαση, πρώτου βουλευτῆ καὶ στὴ συνέχεια πρώτου Ὑπουργοῦ Ροδόπης, τοῦ γιατροῦ Ἀλέξανδρου Συμεωνίδη, τοῦ Γεωργίου Νικολάου, τῶν ἀδελφῶν Κλεάνθη καὶ Δοῦκα Κούλογλου, τοῦ Δημητρίου Τριαρίδη, εὐεργέτη τῆς Μητροπόλεώς μας, τοῦ Ἰωακεῖμ Ἰωακεϊμίδη, τῶν Μαρωνιτῶν ἀδελφῶν Χατζέα καὶ τοῦ Ταβανιώτη Ταβανιώτη. Ὅλοι τους συνέ-

δραμαν μὲ τὰ μέσα καὶ τὴς δυνάμεις τους τὴν ἐθνικὴ προσπάθεια καὶ τὴ δημιουργία ὑποδομῶν στὴν τοπικὴ κοινωνία.

Στὶς μέρες μας ἡ ἔννοια καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς εὐεργεσίας φαίνεται νὰ ἔχει ἀτονήσει καὶ νὰ ἔχει μετατραπεῖ περισσότερο σὲ «εὐγενικὴ χορηγία ἢ ὑποστήριξη», ἐνῶ περισσότερο ἀπὸ ποτὲ ἡ πατρίδα μας τὴν ἔχει ἀνάγκη. Κι ὄχι μόνο γιὰ τὴν ἀνακούφιση τοῦ χειμαζόμενου ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ κρίση λαοῦ μας, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἀνύψωση τοῦ ἠθικοῦ, τὴν προβολὴ νέων προτύπων ποὺ θὰ ἀναδείξουν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς συλλογικότητας, τῆς εὐθύνης, τῆς συνεισφορᾶς στὸ κοινὸ καλὸ καὶ θὰ ἐμπνεύσουν τὸ αἶσθημα τῆς αἰσιοδοξίας, ἰδίως μάλιστα

στὶς νέες γενιές. Ἐμεῖς, λοιπόν, οἱ ἐπίγονοι ἀπὸ τὴν πλευρά μας, ἂς ἀρχίσουμε νὰ κάνουμε πράξη τὴν εὐποία ἐκείνων στὴν καθημερινή μας ζωὴ, στὸ μέτρο τῶν δυνατοτήτων τοῦ καθενός. Κι ἂς προβάλλουμε ὡς τοπικοὶ φορεῖς, «ἕκαστος ἐφ' ᾧ ἐτάχθη», τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἔργο τους. Στὸ πρόσωπο ἐκείνων θὰ προβάλουμε σὲ ἑαυτοὺς, ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰ ἔξω τὸ ἀληθινὸ πρόσωπό μας ὡς λαοῦ, ποὺ πρόσφατα ἔχει τόσο ἀμαυρωθεῖ.

Χρυσάνθος Φιλιππίδης

Ο συμβολισμός του δικέφαλου αετού

Δημητρίου Μαυρίδη, Συγγραφέως

Ἀρχαιότατο σύμβολο ὁ μονοκέφαλος αἰετὸς εἶναι γνωστὸς ὡς αὐτοκρατορικὸ σύμβολο ἰσχύος, ζωτικότητας καὶ ἀναγέννησης. Ἀπαντᾷ σὲ ὅλη τὴ μακραίωνη ἱστορία τῶν δύο ρωμαϊκῶν αὐτοκρατοριῶν, ἀλλὰ καὶ στὶς προγενέστερες ἑλληνικὲς πόλεις, ὅπως καὶ σὲ ἀναρίθμητες ἄλλες συμβολικὲς χρήσεις συνοδεύοντας θεοὺς καὶ ἥρωες. Ὡστόσο, ἡ παραλλαγὴ τοῦ δικέφαλου αἰετοῦ ὑπῆρξε σύμβολο υπέρτατης δυνάμης γιὰ τοὺς Μυκηναίους, τοὺς Βαβυλωνίους καὶ τοὺς Χιτιῖτες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶναι πιθανὸ νὰ τὸν υἱοθέτησαν οἱ Τουρκομάνοι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ οἱ Σελτζούκοι τοῦ Ρούμ, γιὰ νὰ τὸν δανειστοῦν οἱ Σταυροφόροι καὶ νὰ τὸν μεταφέρουν στὴν Εὐρώπη, ὅπου ἔγινε γνωστὸς ὡς αὐτοκρατορικὸ σύμβολο τῆς Ρωσίας τῶν Τσάρων καὶ τῆς Αὐστρίας τῶν Ἀψβούργων.

Τὰ δύο κεφάλια τοῦ αἰετοῦ ἐρμηνεύονται συνήθως ὡς ἔκφραση τῆς διπλῆς φύσης ἢ τῆς δισυπόστατης ἰσχύος αὐτῶν ποὺ τὸν χρησιμοποιοῦν, ἀλλὰ καὶ ὡς μιὰ υπέρτατη ἔκφραση κυριαρχίας καὶ δυνάμης.

Στὸ Βυζάντιο ὁ δικέφαλος αἰετὸς ἐμφανίζεται καὶ γίνεται γνωστὸς κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν Κομνηνῶν. Ὁ συμβολισμὸς τοῦ δικέφαλου αἰετοῦ στὴ νεοελληνικὴ ἱστορία ξεκινᾷ κατὰ τὴν αὐγὴ τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ μὲ τὸν διανοούμενο αὐτοκράτορα τῆς Νίκαιας Θεόδωρο Β΄ Λάσκαρι, ὁ ὁποῖος εἰκονίζεται τὸ 1250 περίπου πατώντας σὲ ὑποπόδιο μὲ παράσταση τοῦ δικέφαλου αἰετοῦ· πρᾶγμα ποὺ ἴσως συμβολίζει τὰ αὐτοκρατορικὰ δικαιώματα στὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀσία. Ὁ 13^{ος}

αἰώνας εἶναι μιὰ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία τὸ Βυζάντιο, —ἡ Ρωμανία ὅπως εἶναι τὸ πραγματικό του ὄνομα—, βρίσκεται σὲ διμέτωπο ἀγῶνα ἀντιμετωπίζοντας τὴν ἐπιβολὴ τῆς Δύσης καὶ τῆς Ἀνατολῆς. Εἶναι μιὰ ἐποχὴ, στὴν ὁποία διακρίνεται καθαρὰ ἓνα ἀπὸ τὰ μόνιμα χαρακτηριστικὰ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας: οἱ ἀπειλὲς γιὰ ὀλοκληρωτικὸ ἀφανισμό καὶ οἱ συνεχεῖς ἀγῶνες γιὰ ἐπιβίωση. Εἶναι καὶ μιὰ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία οἱ διανοούμενοι καὶ οἱ αὐτοκράτορες τῆς Νίκαιας πιάνουν ξανὰ τὸ νῆμα τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας γιὰ νὰ ἀνοίξουν τὸν δρόμο πρὸς τὸν Νέο Ἑλληνισμό.

Ὁ βασιλικὸς δικέφαλος αἰετὸς περνᾷ στοὺς Παλαιολόγους καὶ διατηρεῖται ὡς σύμβολο καὶ μετὰ τὴν Ἀλωση. Ἀποκτᾷ τότε ἀλυτρωτικὴ, δηλαδὴ ἀπελευθερωτικὴ, σημασία καὶ γίνεται σύμβολο τῆς Μεγάλης Ἰδέας, ποὺ γεννήθηκε στὴν Πύλη τοῦ Ρωμανοῦ τὴν αὐγὴ τῆς 29^{ης} Μαΐου 1453. Ἡ ἔνδοξη πώση τῆς Βασιλεύουσας καὶ τῆς Αὐτοκρατορίας συνοδεύεται ἀπὸ τὴν αὐτοθυσίαν τοῦ «ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος» ἀγωνιζόμενου αὐτοκράτορα καὶ τῶν συμπολεμιστῶν του, ποὺ ἠθικὰ καὶ συναισθηματικὰ συγκλονίζει πάντα τὸν Ἑλληνισμό μὲ ἀμείωτη ἔνταση. Γιὰ τὸ ὑπόδουλο Γένος τὰ αὐτοκρατορικὰ δικαιώματα δὲν μεταφέρονται στὴ νέα δυναστεία τοῦ ἀσιάτη κατακτητῆ καὶ οἱ σουλτάνοι δὲν εἶναι οἱ νόμιμοι διάδοχοι τῶν αὐτοκρατόρων. Ἡ Κωνσταντινούπολη δὲν εἶναι πλέον ἡ οἰκουμένη πρωτεύουσα, ἀλλὰ ἡ σκλαβωμένη μάνα τῶν Ρωμηῶν. Στὴν πόλη τῶν αὐτοκρατόρων κυριαρχεῖ τώρα τὸ ἑτερόδο-

ξο, τὸ ἀλλότριο, ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ βαρβαρότητα. Δέν ὑπάρχει πιά ἡ ὑπερεθνική, ὑπερφυλετική ἐνότητα ποὺ ἐνσαρκώνει ὁ αὐτοκράτορας καὶπραγματῶναι ἡ Ἀνατολικὴ Ἑκκλησία. Ἡ νέα πολυπολιτισμικὴ πραγματικότητα ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν ὀθωμανικὴ διοίκηση. Αὐτό, ὅμως, ποὺ μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, ἔλαμψε, καταυγάζοντας Ἀνατολὴ καὶ Δύση, εἶναι βέβαιο ὅτι θὰ ἀνορθωθεῖ καὶ πάλι μὲ νέα δόξα καὶ ἀκτινοβολία. Ὁ δικέφαλος αἰετὸς δὲν χάνεται, ἀλλὰ ἀνανεώνει τὴ συμβολικὴ του δύναμη καὶ σημαίνει τώρα τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πίστη γιὰ τὴν ἀνάσταση καὶ τὴν ἀνόρθωση τῆς Ρωμανίας. Ἡ παρουσία τοῦ δικέφαλου αἰετοῦ μπορεῖ ἐπίσης νὰ θεωρηθεῖ ὡς ὑπόμνηση τῆς βυζαντινῆς μας καταγωγῆς καὶ τῆς συνέχειας τῆς Ρωμιοσύνης.

Ὁ δικέφαλος αἰετὸς γίνεται κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν σύμβολο καὶ γιὰ ἕνα ἀκόμη σταθερὸ χαρακτηριστικὸ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας: τὸ αἶτημα τῆς ἀναγέννησης καὶ τῆς ἀποκατάστασης τῆς ἀρχαίας δόξας.

Ὁ δικέφαλος αἰετὸς, χωρὶς νὰ ἀναφέρεται στὴ λαϊκὴ ποίηση καὶ τὸ δημοτικὸ τραγούδι, ἐμφανίζεται σὲ πολυάριθμες καὶ πολύμορφες ἀπεικονίσεις: στὰ δάπεδα τῶν μεταβυζαντινῶν ἐκκλησιῶν ὑπάρχει συχνὰ

δικέφαλος ἀνάγλυφος αἰετὸς κάτω ἀπὸ τὸν τροῦλλο. Ἐμφανίζεται στὴ διακόσμηση τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν σκευῶν, στὶς σφραγίδες γιὰ τὸ Χριστόψωμο, στὴν ξυλογλυπτικὴ, τὰ ἐκκλησιαστικὰ σκεύη, τὰ σινιά, τὰ κεντήματα, τὰ παγούρια, τὴν ὑφαντικὴ καὶ τὶς ἐνδυμασίες, τὴν ἀγγειοπλαστικὴ καὶ τὴν κεραμικὴ. Στὴν ἀρχιτεκτονικὴ βρίσκεται στὴ ζωγραφικὴ τῶν λαϊκῶν σπιτιῶν, τὰ ὑπέρθυρα, τὸ τζάκι καὶ τὶς κτητορικὲς ἐπιγραφές. Ὁ δικέφαλος αἰετὸς γίνεται ἐπίσης ἔμβλημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἐκεῖ ὅμως ὅπου ὁ δικέφαλος αἰετὸς ἀποτελεῖ τὸ πιὸ συχνὸ θέμα, εἶναι ἡ λαϊκὴ ἀργυροχοΐα, ὅπου διακοσμεῖ ἕναν κόσμον λεβεντιᾶς, φιλότιμου καὶ ἀρετῆς: ὅπως στὰ γιαταγάνια καὶ τὰ κατζάρια, τὰ καριοφύλια, τὶς παλάσκες, τὰ χαϊμαλιά, τὶς πόρπες, τὰ κiousτέκια, τὰ γιορντάνια, τὰ τεπελέκια, τὰ σκουλαρίκια, τὰ βραχιόλια, τὶς ταμπακιέρες, τὰ φυλαχτά, τοὺς σταυροὺς καὶ πάμπολλα ἄλλα πολύτιμα ἀντικείμενα-φορεῖς τοῦ λαϊκοῦ μας πολιτισμοῦ.

Σήμερα ἡ χρῆση τοῦ συμβολισμοῦ τοῦ δικέφαλου αἰετοῦ σημαίνει τὴν ἐπιμονὴ στὴ δύναμη τῆς παράδοσης, τὴν ὑπόμνηση τῆς ἱστορικῆς συνέχειας καὶ τὸ αἶτημα γιὰ ἀναγέννηση.

Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις

Ἐπιμέλεια: Διάκονος Νεκτάριος Δημητρόπουλος

Πνευματικὴ κίνηση Ὀκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2015

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὸ Μουσικὸ Σχολεῖο Κομοτηνῆς ἐπισκέφθηκε τὸ πρωῒ τῆς Πέμπτης, 1^{ης} Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων, ὅπου ἐτέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ. Ὁ Σεβασμιώτατος προέστη τῆς ἀκολουθίας τῆς Ἀρτοκλασίας καὶ μίλησε σὲ Μαθητὲς καὶ Καθηγητὲς, τοὺς συνεχάρη γιὰ τὸ ἐπιτελούμενο ἔργο καὶ ἐπικαλέσθηκε τὶς εὐχὲς τοῦ ἑορτάζοντος Ἁγίου.

Ἡ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΟΥ

Στὸ Ἱερὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου τῆς Ἑνορίας

τῶν Ὑφαντῶν ἱερούργησε τὸ Σάββατο, 3 Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, καὶ ἐκήρυξε τὸν Θεῖον λόγον ἀναφερθεὶς στὴν προσωπικότητα τοῦ ἑορταζομένου Ἁγίου.

Ἀκολούθως, ὁ Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων μετέβη στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς, ὅπου προέστη τῆς ἀκολουθίας τῆς Ἀρτοκλασίας τῆς προσφερθείσης ὑπὸ τῶν Νομικῶν τῆς Ροδόπης πρὸς τιμὴν τοῦ προστάτου αὐτῶν Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ

Τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἀγιασμοῦ προέστη τὴ Δευτέρα, 5^η Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων στὸ Δι-

καστικὸ Μέγαρο Ροδόπης ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου δικαστικοῦ ἔτους.

Ὁ Μητροπολίτης εὐχαρίστησε τοὺς δικαστικούς καὶ πάντας τοὺς ἐργαζομένους ἐπ' ἀγαθῷ τῆς θέμιδος καὶ ἐπικαλέσθηκε τὸν ἄνωθεν φωτισμὸν καὶ τὶς εὐχὲς τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου πρὸς ἀπρόσκοπτον συνέχισιν τῆς διακονίας τους.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΚΑΤΗΧΗΤΩΝ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης, 14^{ης} Ὀκτωβρίου 2015, στὴν αἴθουσα τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τοῦ Ἑνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Βαρβάρας Κομοτηνῆς, ἐπραγματοποιήθη ἡ συνάντησις τῶν Κατηχητῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Παντελεήμονος.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἀνεφέρθη στὴν Εὐαγγελικὴν περικοπὴν τοῦ σπορέως καὶ εὐχαρίστησε τοὺς Ἱερεῖς καὶ τοὺς λαϊκοὺς κατηχητὲς γιὰ τὴν προσφερομένην θυσιαστικὴν διακονίαν τους καὶ ἐπικαλέσθηκε πρὸς πάντας τὸν ἄνωθεν φωτισμὸν καὶ τὴν ἐξ Ὑψους δύναμιν.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Γεωργίου Κρωβύλης ἱερούργησε τὸ Σάββατο, 17^η Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων, ὅπου ἐτέλεσε τὴν εἰς Διάκονον Χειροτονίαν τοῦ ἐγγάμου κ. Ἰωάννου Καραγιαννιτσούδη.

Κατὰ τὴν προσλαλίαν του ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἐτόνισε τὴ σπουδαιότητα ἀλλὰ καὶ τὴν ἀναγκαιό-

τητα τοῦ Μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης καὶ ἐκάλεσε τὸν νέο Διάκονο νὰ ἐργασθῇ μὲ ζῆλον καὶ αὐταπάρνησιν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

Ἀκολούθως, ὁ νεοχειροτονηθεὶς εὐχαρίστησε τὸν Ποιμενάρχη τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν πατρικὴ στοργὴ καὶ ἀγάπην του, ἀλλὰ καὶ ὅσους συνήργησαν γιὰ τὴν προετοιμασίαν καὶ ὁλοκλήρωσίν του ὥστε νὰ ἀνταποκριθῇ στὴν ὑψηλὴ κλήσιν καὶ νὰ ἀναδειχθῇ ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν τῶν συγκατοίκων του.

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΚΑΙ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΡΤΕΜΙΟΥ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας, 19^{ης} Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στὸν ἐσπερινὸ στὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου, ὅπου εὐλόγησε τοὺς προσφερθέντας ἄρτους καὶ ὠμίλησε ἐπικαίρως, ἐνῶ μὲ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ἑορτασμοῦ αὐτοῦ ἐξέφρασε τὶς εὐχαριστίες του γιὰ τὴν θυσιαστικὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρετούντων στὸ Σῶμα τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας.

Τὸ πρωΐ τῆς Τρίτης, 20^{ης} Ὀκτωβρίου

2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων προέστη τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου, προστάτου τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας, στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

Η ΑΡΧΑΙΟΠΡΕΠΗΣ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΥ

Τῆς ἀρχαιοπρεποῦς Θείας Λειτουργίας τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου τοῦ καὶ πρώτου ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων προέστη ἀνήμερα τῆς μνήμης Αὐτοῦ, 23^η Ὀκτωβρίου, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων ἱεουργήσας στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁμιλίας του πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα ἀνεφέρθη στὴν ἱστορικότητα τῆς τελεσεύσεως Θείας Λειτουργίας καὶ ἐπικαλέστηκε τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἁγίου στὴ ζωὴ ὅλων.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

Τὴν Κυριακὴν, 25^η Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων ἱεουργῆσε στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Θείας Λειτουργίας ἐτέλεσε τὴν εἰς Πρεσβύτερον Χειροτονίαν τοῦ Διακόνου π. Ἰωάννου Καραγιαννιτσουδῆ πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπνύθη-νε πατρικὲς συμβουλὲς καὶ νουθεσίες.

Πρὶν τὴν ἀπόλυσιν τῆς Θείας Λειτουργίας, παρουσίᾳ τῶν Πολιτικῶν, Στρατιωτικῶν, Ἀστυνομικῶν καὶ λοιπῶν Ἀρχῶν τοῦ Νομοῦ καὶ τῆς πόλεως, ἐτελέσθη διὰ πρώτην φορὰν μὲ πρωτοβουλίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Παντελεήμονος τὸ μνημόσυνον τῶν Ἐθνομαρτύρων Κληρικῶν πρὸς τιμὴν τῶν ὁποίων ὀπισθεν τοῦ Ἱεροῦ Βήματος τοῦ ἐξονομασθέντος Ναοῦ ὑπάρχει μνημεῖον.

ΕΝΑΡΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΟΜΙΛΙΩΝ ΣΤΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας, 26^{ης} Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων ἐτέλεσε τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγιασμοῦ στὴν ἐστίαν τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Κομοτηνῆς μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐσπερινῶν ὁμιλιῶν.

Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν, ὁ Σεβασμιώτατος ἐτόνισε τὴν σπουδαιότητα τῶν συνάξεων αὐτῶν γιὰ τὴν μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ εὐχαρίστησε τοὺς λαϊκοὺς συνεργάτες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ποὺ περιοδεύουν στὰ χωριά τῆς ὑπαίθρου καὶ

εὐαγγελίζονται τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἐνῷ καλωσόρισε τὸν προσκληθέντα ὁμιλητήν, Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην π. Κωνσταντῖνο Σακαρίδη, Προϊστάμενον Ἱεραποστολικῆς Ἀδελφότητος Θεολόγων «Η ΖΩΗ».

Ἀκολουθῶς, ὁ π. Κωνσταντῖνος Σακαρίδης εὐχαρίστησε τὸν Σεβασμιώτατον γιὰ τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν τιμητικὴν πρόσκλησιν καὶ ἀνέπτυξε τὴν εἰσήγησίν του, σχετικῶς μὲ τὸ προσκλητήριο τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν Παύλου: «Τὰ ἄνω φρονεῖτε, τὰ ἄνω ζητεῖτε».

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ Η ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ 1940

Τὴν Τετάρτη τὸ πρωῒ, 28 Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

Μετὰ τὸ πέρασ τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων προέστη τῆς ἐπισήμου Δοξολογίας τῆς Ἑθνικῆς ἐορτῆς ἐπὶ τῷ νικηφόρῳ

τῶν Ἑλλήνων ἐν Βορείῳ Ἠπειρῷ πολέμῳ (1940).

Ἀκολουθῶς, μετέβη μετὰ τῶν ἐπισήμων εἰς τὸ Ἱρῶν τῆς πόλεως, ὅπου ἀνέπεμψε ἐπιμνημόσυνον δέησιν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως πεσόντων καὶ παρηκολούθησε τὴν παρέλασιν τῶν μαθητῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν Τμημάτων.

ΤΡΙΕΤΕΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΚΥΡΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

Τὴν Κυριακὴν, 1^η Νοεμβρίου 2015, ἐτελέσθη τὸ τριετὲς μνημόσυνον τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κυροῦ Δαμασκηνοῦ, ὁ ὁποῖος ἐποίμανεν τὴν ἀκριτικὴν ταύτην Ἐπαρχίαν ἐπὶ 38 ἔτη ἐν πλήρῃ συναισθήσει τοῦ καθήκοντος. Στὴ Θεία Λειτουργία μετείχον ἐπίσης οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων καὶ Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος.

Στὴ συνέχεια ἀνεπέμφθη ἐπιμνημόσυνος δέησις εἰς τὸν τάφον του, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς τὸν αὐλιον χώρον τοῦ Καθεδρι-

κοῦ Ναοῦ, τοῦ ὁποῖου ὑπῆρξεν ἐμπνευστὴς καὶ κτίτωρ.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΙΣΜΟ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης, 4^{ης} Νοεμβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας ἐτέλεσε τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἀγιασμοῦ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ τρίτου ἐπιμορφωτικοῦ σεμιναρίου μὲ θέμα: «ΔΙ-ΑΧΥΤΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ - ΑΥΤΙΣΜΟΣ», τοῦ ὁποῖου τὴν εὐθύνην καὶ διδασκαλίαν ἀνέλαβε ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Ἀπόστολος Καβαλιώτης, Δρ Εἰδικῆς Ἀγωγῆς.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΕΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Τὸ Σάββατο, 7 Νοεμβρίου 2015, στὸν Ἱερὸ Ἐνοριακὸ Ναὸ Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Σαππῶν ἔλαβε χώρα ἡ εἰς Πρεσβύτερον Χειροτονία τοῦ Διακόνου Νεκταρίου Δημητρόπουλου, καὶ κατόπιν ἡ εἰς Διάκονον Χειροτονία τοῦ κατὰ σάρκα ἀδελφοῦ τοῦ π. Νεκταρίου, ἐγγάμου κ. Ἰωάννου Δημητρόπουλου.

Καὶ οἱ δύο χειροτονίες ἐτελέσθησαν σὲ κλίμα συγκινήσεως καὶ πνευματικῆς ἀγαλλιάσεως. Ὁ π. Νεκτᾶριος κατὰ τὴν

προσφώνησίν του δοξολόγησε τὸ ὄνομα τοῦ Τριαδικοῦ μας Θεοῦ καὶ εὐχαρίστησε τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην μας γιὰ τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν εὐαρέσκει-
άν του, τὸν πνευματικόν του καθοδηγητήν, τὸν κατὰ σάρκα πατέρα του, τὰ ἀδελφία καὶ τοὺς συγγενεῖς του, καθὼς καὶ τοὺς Καθηγητὲς καὶ ὅσους συνετέλεσαν στὴν ἐν Χριστῷ μόρφωσίν του.

Ἀντιφωνῶντας ὁ Σεβασμιώτατος προ-σεκάλεσε τὸν νέον Διάκονον νὰ ἀκολου-θήσῃ μὲ ταπεινῶσιν τὰ βήματα Ἐκεῖνου, ὁ ὁποῖος πρῶτος ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν καὶ ἦλθε ἀνάμεσά μας, γιὰ νὰ διακονήσῃ πά-ντας τοὺς ἀνθρώπους, ἐνῷ ἐξῆρε τὴν πρὸ δύο ἐτῶν ἀπόφασίν του νὰ ἐνταχθῇ στὸν ἱερὸν Κλῆρον τῆς ἀκριτικῆς καὶ εὐαισθή-του αὐτῆς Ἐπαρχίας, καθὼς καὶ τοῦ κατὰ σάρκα ἀδελφοῦ του Ἰωάννου.

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΔΟΚΙΜΩΝ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὸ μεσημέρι τῆς Παρασκευῆς, 13^{ης} Νοεμβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μη-τροπολίτης μας προέστη τῆς Δοξολο-γικῆς Δέησης καὶ κατόπιν τῆς Τελετῆς Ὁρκωμοσίας τῶν Πρωτοετῶν Δοκίμων Ἀστυφυλάκων τῆς Σχολῆς Ἀστυφυλάκων Κομοτηνῆς, παρουσία τοῦ Ἀστυνομικοῦ

Διευθυντοῦ Ροδόπης, τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Τμήματος Δοκίμων Ἀστυφυλάκων Κομοτηνῆς, ὡς καὶ ἐκπροσώπων Πολιτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν.

ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Τὸ διήμερον τῆς 20^{ης} καὶ 21^{ης} Νοεμβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς προέστη τῶν ἐορτίων ἀκολουθιῶν στὴν πανηγυρίζουσα Ἱερὰ Μονὴ Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Πανδρόσου.

Τὸ πρωὶ τοῦ Σαββάτου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων ἱερούργησε καὶ πάλι στὴν πανηγυρίζουσα Ἱερὰ Μονή, ἐνῶ μετὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν μετέβη στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς, ὅπου προέστη τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν Ἑνόπλων Δυνάμεων.

Κατ' αὐτὴν, τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐξεπροσώπησε ὁ Ὑφυπουργὸς παρὰ τῷ Πρωθυπουργῷ κ. Τέρενς Κουϊκ, ἐνῶ παρέστησαν ὁ Ἀντιπεριφερειάρχης Ροδόπης, οἱ Πρυτανικὲς Ἀρχές, ἐκπρόσωποι τοῦ Δή-

μου, τῆς Περιφερείας, τῶν Ἀστυνομικῶν καὶ Δικαστικῶν Ἀρχῶν.

Ἐπικολούθησε κατάθεσις Στεφάνων στὸ ἥρῳον τῆς πόλεως, ἐνῶ τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας διοργανώθη ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας μουσικὴ βραδιά μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς συμπληρώσεως 190 ἐτῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Στρατιωτικῆς Μουσικῆς.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ 23^{ΗΣ} ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Τῆς ἀκολουθείας τοῦ Ἀγιασμοῦ ἐπὶ τοῖς ἐγκαίνιαις τῆς 23^{ης} Ἐμπορικῆς Ἐκθέσεως

Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης προέστη τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς, 20^{ης} Νοεμβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας στὸ Ἐκθεσιακὸ Κέντρο τῆς ΒΙ.ΠΕ. Κομοτηνῆς.

Στὰ Ἐγκαίνια παρέστη ἡ Ὑφυπουργὸς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης κα Μαρία Κόλλια-Τσαρουχᾶ, καθὼς καὶ ὁ Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ., ὁ Ἀντιπεριφερειάρχης Ροδόπης, Βουλευταὶ, Δήμαρχοι τῆς περιοχῆς, ἐκπρόσωποι τῶν Ἀστυνομικῶν, Στρατιωτικῶν, Δικαστικῶν καὶ Πρυτανικῶν Ἀρχῶν, καὶ πλῆθος κόσμου.

**Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΙΣΑΝΙΟΥ
ΚΑΙ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ Κ. ΠΑΥΛΟΣ
ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ
ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ**

Τὸ διήμερον 3^{ον} καὶ 4^{ον} Δεκεμβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Παῦλος εὐρέ-
θη στὴν Ἱερὰ Μητρόπολι Μαρωνείας καὶ

 Κομοτηνῆς, προσκεκλημένος τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου κ. Παντελεήμονος, προκει-
μένου μετασχῶν τῶν ἑορταστικῶν ἐκδη-
λώσεων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κοινότητος
τῆς Ἁγίας Βαρβάρας Κομοτηνῆς.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς, 4^{ης}
Δεκεμβρίου 2015, περὶ ὥραν 7:00 μ.μ.,
ὁ ἐκλεκτὸς προσκεκλημένος, Σεβασμιώ-
τατος Μητροπολίτης κ. Παῦλος ὠμίλησε
στὴν αἴθουσα τοῦ Ἰδρύματος Παπανικολά-
ου, ὅπου ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Ἡ ζωὴ στὴν
Ἐκκλησία».

**ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ ΙΕΡΑΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
ΨΗΦΙΣΜΑ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΧΙΣΙΝ ΤΗΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
«ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ»**

Τὴν Τετάρτη, 16 Δεκεμβρίου 2015,
στὸ Ἐπισκοπεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς ἐπραγματοποι-
ήθη Γενικὴ Ἱερατικὴ Σύναξις τῶν Κληρικῶν
ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου κ. Παντελεήμονος.

Κατ' αὐτὴν συνεζητήθησαν πνευμα-
τικῆς καὶ διοικητικῆς φύσεως θέματα, ἐνῶ
ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἐνημέ-
ρωσε τοὺς Ἱερεῖς γιὰ τὸ ἀνακύψαν θέμα
τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Κομοτηνῆς.

Τὸ Σῶμα τῶν Ἱερέων τῆς Ἱερᾶς Μη-
τροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
ἀκοῦσαν τὴν εἰσήγησιν τοῦ Σεβασμιωτά-
του Μητροπολίτου ἐξέδωσε ψήφισμα.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, 20^{ης} Δεκεμβρίου 2015, μὲ τὴν εὐλογίαν καὶ παρουσίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος ἐπραγματοποιήθη στὴν αἴθουσαν ἐκδήλωσεων τοῦ Μουσικοῦ Σχολείου Κομοτηνῆς ἐπίκαιρος ἐκδήλωση ὑπὸ τὸν τίτλον: «Παπαδιαμάντης καταυγασθεὶς ὑπὸ τοῦ φωτὸς τῶν Χριστουγέννων».

Τὴν παράστασιν ἐπιμελήθηκε καὶ διοργάνωσε ἐπιτυχῶς τὸ θεατρικὸ ἐργαστήρι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Τὰ δρώμενα διανθίστηκαν ἀπὸ μελωδίες παραδοσιακῶν ὀργάνων, ἐνῶ ἡ παιδικὴ χορωδία ἔψαλε τὰ κάλαντα προσδίδοντας μιὰ ξεχωριστὴ νότα στὴν ὅλη βραδιά.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων συνεχάρη ὅλους τοὺς συντελεστὲς γιὰ τὴν ἄψογη προετοιμασία καὶ παρουσίαση καὶ προσεκάλεσε ὅλους νὰ ἀκολουθήσουν τὸ ἄστρο τῆς Βηθλεέμ πού φωταγωγεῖ τὸν νεογέννητο Χριστό.

ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὴν Τρίτη, 22 Δεκεμβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας ἐπεσκέφθη τοὺς δύο Βρεφονηπιακοὺς Σταθμοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὅπου, ἐν ὄψει τῶν ἐορτῶν τῆς Θείας Ἐπιφανείας, δίδειναι στὰ παιδιὰ δῶρα καὶ εὐχήθηκε καταλλήλως. Οἱ μικροὶ μαθητὲς εὐχαρίστησαν τὸν Σεβασμιώτατο καὶ εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης γιὰ τὴν ἀπρόσμενη ἐπίσκεψίν του ἔψαλαν κάλαντα καὶ ἐπίκαιρα τραγούδια.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΣΕ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, μετὰ τὴ Χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία, ἐπεσκέφθη τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Κομοτηνῆς «Σισμανόγλειον», ὅπου μετέφερε ἐγκάρδιες εὐχὲς ἀναρρώσεως εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ δυνάμειος πρὸς τοὺς συνοδοὺς των. Μετὰ τὸ νοσηλευτικὸ ἴδρυμα, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μετέβη στὴ Μονάδα Φροντίδος Ἑλικοιωμένων (Γηροκομεῖο) Κομοτηνῆς, ὅπου μετέφερε τὴν εὐλογίαν τοῦ ἐν σπηλαίῳ γεννηθέντος καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθέντος γιὰ τὴ σωτηρία μας Κυρίου.

ΠΑΡΦΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
PORT DAVE
ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
Αρ. 20.
ΕΛΛΑΣ-HELLAS

ΒΕΛΤΑ
Hellenic Post